

Облік і оподаткування

УДК 657.3:338.24

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14792431>

**Аналіз впливу фінансово-економічних показників на прийняття
стратегічних рішень в управлінському обліку**

Мельник Людмила Юріївна,

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку і
оподаткування, Уманський національний університет садівництва, м. Умань,
Україна, <https://orcid.org/0000-0003-2498-5556>

Уманська Вікторія Григорівна,

кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і фінансів, Черкаський
національний університет імені Богдана Хмельницького, м. Черкаси,
Україна, <https://orcid.org/0000-0003-1669-7255>

Андрусяк Василь Миколайович,

кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і оподаткування,
Уманський національний університет садівництва, м. Умань, Україна,
<https://orcid.org/0000-0003-3477-7515>

Прийнято: 14.01.2025 | Опубліковано: 03.02.2025

Анотація. Сучасні умови функціонування підприємств вимагають адаптації управлінських систем до швидких змін у ринковому середовищі, що зумовлює необхідність удосконалення методів управлінського обліку. Використання фінансово-економічних показників є одним з основних інструментів стратегічного управління, оскільки вони забезпечують

інтеграцію інформаційних потоків та дають можливість ефективно реагувати на виклики, пов'язані з плануванням і контролем діяльності підприємств. Проте існують проблеми, пов'язані з відірваністю традиційних показників від стратегічних цілей, що створює потребу у формуванні нових підходів до їхнього аналізу.

Метою дослідження є аналіз теоретичних засад і сучасних підходів до використання фінансово-економічних показників у системі управлінського обліку, виявлення основних проблем їхнього застосування в контексті стратегічного управління та розробка рекомендацій щодо вдосконалення інформаційного забезпечення управлінського обліку.

У дослідженні використано загальнонаукові **методи** аналізу й синтезу, системного підходу, порівняльного аналізу, а також моделювання для формалізації взаємозв'язків між фінансово-економічними показниками та стратегічними цілями підприємства.

Результати. У статті проаналізовано наявні підходи до оцінювання фінансово-економічних показників та виявлено їхні основні обмеження, такі як відірваність окремих блоків, недостатня інтеграція фінансових і нефінансових даних, низька оперативність та об'єктивність інформації. Запропоновано впровадження збалансованої системи показників як інструменту інтеграції даних для забезпечення стратегічного управління. Розроблено рекомендації щодо покращення інформаційного забезпечення управлінського обліку шляхом упровадження сучасних технологій аналізу даних і формалізації зв'язків між стратегічними цілями та результативними показниками.

Висновки. Результати дослідження підтверджують необхідність трансформації наявних підходів до аналізу фінансово-економічних показників у контексті стратегічного управління.

Ключові слова: бюджетування, аналіз вартості, управління витратами, системи раннього попередження, ризик-менеджмент, нематеріальні активи.

**Analysis of the impact of financial and economic indicators on strategic
decision-making in management accounting**

Liudmyla Melnyk,

Doctor of Economics, Full Professor, Head of the Department of Accounting and
Taxation, Uman National University of Horticulture, Uman, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0003-2498-5556>

Viktoriia Umanska,

PhD (Economics), Associate Professor of the Department of Accounting and
Finance, Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy, Cherkasy,
Ukraine, <https://orcid.org/0000-0003-1669-7255>

Vasyl Andrusiak,

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of
Accounting and Taxation, Uman National University of Horticulture, Uman,
Ukraine, <https://orcid.org/0000-0003-3477-7515>

Abstract. Modern conditions of enterprise functioning require adaptation of management systems to rapid changes in the market environment, which necessitates the improvement of management accounting methods. The use of financial and economic indicators is one of the key tools of strategic management, as they ensure the integration of information flows and allow effective response to challenges related to planning and control of enterprise activities. However, there are problems associated with the detachment of traditional indicators from strategic goals, which creates the need to develop new approaches to their analysis.

The purpose of the study is to analyze the theoretical foundations and modern approaches to the use of financial and economic indicators in the management accounting system, identify key problems of their application in the context of

strategic management and develop recommendations for improving the information support of management accounting.

The study used general scientific **methods** of analysis and synthesis, a systems approach, comparative analysis, as well as modeling methods to formalize the relationships between financial and economic indicators and the strategic goals of the enterprise.

Results. The article analyzes existing approaches to assessing financial and economic indicators and reveals their main limitations, such as the isolation of individual blocks of indicators, insufficient integration of financial and non-financial data, low efficiency and reliability of information. The introduction of a balanced scorecard as a data integration tool to ensure strategic management is proposed. Recommendations are developed to improve the information support of management accounting by implementing modern data analysis technologies and formalizing the links between strategic goals and performance indicators.

Conclusions. The results of the study confirm the need to transform existing approaches to the analysis of financial and economic indicators in the context of strategic management.

Keywords: budgeting, cost analysis, cost management, early warning systems, risk management in management accounting, intangible assets.

Постановка проблеми. В умовах сучасного динамічного бізнес-середовища процес прийняття стратегічних рішень є важливим для забезпечення конкурентоспроможності та стійкого розвитку підприємств. Одним з основних складників цього процесу є використання фінансово-економічних показників, які виступають інструментом оцінювання поточного стану компанії, прогнозування її майбутнього розвитку та визначення пріоритетів у реалізації стратегічних завдань.

Однак на практиці часто спостерігається недостатність або неефективне використання цих показників, що може бути пов'язано з такими проблемами,

як нечітке розуміння значущості фінансово-економічних показників у контексті управлінського обліку; відсутність ефективних методик інтеграції цих даних у процес прийняття стратегічних рішень; обмеженість аналітичних інструментів для обробки великих обсягів даних; вплив на фінансові показники зовнішніх чинників, які складно передбачити.

Зокрема, у багатьох підприємств виникають труднощі з формуванням об'єктивної та своєчасної інформації для стратегічного планування, що може призводити до прийняття суб'єктивних або нераціональних рішень. Таким чином, актуальним є питання розробки ефективних підходів до аналізу фінансово-економічних показників і їхньої ролі в стратегічному управлінні.

Ця проблема вимагає комплексного дослідження, спрямованого на розробку методології, яка дасть можливість інтегрувати фінансово-економічні показники в процес прийняття стратегічних рішень, з урахуванням сучасних викликів і потреб управлінського обліку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тема впливу фінансово-економічних показників на прийняття стратегічних рішень у сфері управлінського обліку була предметом наукової уваги як учених, так і практиків. У своїх роботах дослідники А. М. Аламрі (A. M. Alamri) [1], Д. А. М. Гандур (D. A. M. Ghandour) [2] акцентують на важливості фінансової інформації як основи для прийняття стратегічних рішень. Зокрема, вивчається роль фінансових звітів, основних показників ефективності та інших аналітичних даних у стратегічному управлінні підприємствами.

Важливість управлінського обліку для формування стратегічного бачення підкреслювали В. Хадід (W. Hadid), М. Аль-Сайєд (M. Al-Sayed) [3], які досліджували концепцію збалансованої системи показників, що стала базовим інструментом стратегічного планування. У роботі науковців підкреслюється необхідність інтеграції фінансових і нефінансових даних для досягнення стратегічних цілей.

Учені Н. Г. Гончаренко [4], Л. І. Федоришина [5] вивчають ефективність інтеграції фінансових показників з операційними даними для побудови довгострокових стратегій. Автори наголошують на важливості підходу, який враховує не лише фінансові метрики, але й показники клієнтоорієнтованості, процесів та інновацій.

Дослідники О. О. Адлер, Л. М. Долгій [6] з'ясовували роль сучасних цифрових інструментів у фінансовому аналізі, підкреслюючи, що автоматизація й використання штучного інтелекту у фінансовому моделюванні сприяє ефективнішій адаптації до змінних умов ринку та прийняттю більш обґрунтованих стратегічних рішень.

Однак сучасні виклики, пов'язані з динамікою економічного середовища, глобалізацією ринків та цифровізацією, потребують подальшого удосконалення підходів до аналізу фінансово-економічних показників. Деякі автори, такі як Я. О. Ізмайлов [7], М. М. Шестерняк [8], наголошують на обмеженнях традиційних методів аналізу, які не враховують факторів невизначеності, ризиків та швидких змін у бізнес-середовищі.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значну кількість наукових досліджень з обраної проблематики, існують прогалини, пов'язані з недостатньою увагою до комплексного аналізу впливу фінансово-економічних показників у контексті прийняття довгострокових стратегічних рішень, відсутністю адаптованих під сучасні реалії методик обробки та інтеграції великих обсягів даних (Big Data) у стратегічне управління, а також обмеженим висвітленням специфіки застосування таких показників у різних галузях та на різних рівнях управління.

У цій статті зроблено спробу розв'язати зазначені проблеми шляхом розробки практичних рекомендацій щодо інтеграції фінансово-економічних показників у процес прийняття стратегічних рішень. Особливу увагу приділено врахуванню сучасних викликів і потреб бізнесу, що сприятиме

підвищенню ефективності стратегічного управління в умовах невизначеності та динамічних змін.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є розробка теоретико-методичних підходів до аналізу впливу фінансово-економічних показників на процес прийняття стратегічних рішень в управлінському обліку, а також визначення шляхів підвищення ефективності їхнього використання в стратегічному плануванні.

Завдання статті:

- 1) проаналізувати теоретичні засади та наявні підходи до використання фінансово-економічних показників у процесі управлінського обліку;
- 2) дослідити вплив фінансово-економічних показників на якість прийняття стратегічних рішень на підприємствах;
- 3) виявити основні проблеми та обмеження, пов'язані з аналізом фінансово-економічних показників у контексті стратегічного управління;
- 4) запропонувати шляхи вдосконалення інформаційного забезпечення управлінського обліку для підвищення ефективності стратегічного планування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Управління підприємством у сучасних умовах потребує всебічного аналізу всіх аспектів його функціонування. З огляду на новий економічний курс країни особливої актуальності набуває необхідність приведення умов виробництва до сучасних світових стандартів [9, с. 53]. Це завдання ускладнюється невизначеністю економічного середовища, що вимагає від підприємств мобілізації всіх можливих резервів для забезпечення стабільності й подальшого розвитку.

У нинішніх умовах проблема забезпечення сталих економічних показників та формування умов для розвитку підприємств є однією з найактуальніших та важливих. У цьому контексті економічний аналіз відіграє вирішальну роль як інструмент оцінки стану підприємства, виявлення резервів

та обґрунтування управлінських рішень [6, с. 8–9]. Зокрема, він дає можливість оцінити динамічні зміни, структуру, фінансові наслідки та майбутні перспективи суб'єкта господарювання. Завдяки результатам економічного аналізу можна діагностувати й контролювати тенденції поліпшення кількісних і якісних параметрів виробничо-господарської діяльності підприємства [7, с. 51].

Сфера застосування економічного аналізу значно розширюється, охоплюючи не лише традиційні фінансово-економічні аспекти, але й нові напрями, які виникають у зв'язку з динамічними змінами ринкових умов [8, с. 159]. Посилюється роль аналізу фінансових позицій суб'єктів господарювання, що дає можливість оцінити їхню платоспроможність, фінансову стійкість та інвестиційну привабливість.

Одночасно з цим маркетинговий аналіз набуває важливого значення, оскільки дає змогу краще розуміти ринкові тренди, потреби споживачів та конкурентне середовище. Інноваційно-інвестиційний аналіз є головним інструментом у визначенні ефективності інноваційних стратегій та оптимізації інвестиційних рішень, які забезпечують довгостроковий розвиток підприємств.

У постійно змінюваних умовах ринкової економіки, зокрема при переході до інвестиційно-інноваційної моделі розвитку, економічний аналіз потребує оновлення переліку своїх функцій та завдань. Функції економічного аналізу впливають із його сутності, предмету, змісту, а також місця й ролі в управлінні діяльністю підприємств та стратегій їхнього розвитку. Перехід до інвестиційно-інноваційного розвитку змінює значення економічного аналізу, коригує його сутність, мету та головні завдання.

Економічний аналіз має широкий арсенал інструментів, що поєднують загальні й спеціалізовані методи дослідження фінансово-господарських явищ. Хоча ці методи ґрунтуються на знаннях інших дисциплін, вони відрізняються своїми специфічними характеристиками. Основною серед них є система

показників, яка дозволяє адекватно відображати економічні процеси, охоплюючи як кількісні, так і якісні аспекти. Це вимагає їх трансформації в єдину структуру для ефективного оцінювання та аналізу.

Одним із важливих аспектів економічного аналізу є визначення причинно-наслідкових зв'язків між даними, які описують економічні явища, та їхнього впливу на результативні показники [10, с. 78]. Ураховуючи велику кількість чинників, що впливають на окреме економічне явище, одним із головних завдань є виокремлення найсуттєвіших із них. Це дає змогу зосередити увагу на тих факторах, які мають найбільший вплив на результати, та забезпечити коректність здійсненого аналізу.

Процес аналізу економічного явища за допомогою фінансово-економічних показників може бути подано у вигляді структурованого алгоритму, що є універсальним і може адаптуватися залежно від специфіки економічного явища та потреб аналізу (табл. 1).

Таблиця 1

Алгоритм аналізу окремого економічного явища за допомогою
фінансово-економічних показників

Етап аналізу	Опис етапу	Інструменти та методи
1. Формулювання мети аналізу	Визначення цілей дослідження, основних питань, які потребують відповіді, та очікуваних результатів	Постановка завдань, визначення основних показників
2. Збір вихідних даних	Збір необхідної інформації про економічне явище, фінансово-економічні показники та супутні фактори	Аналіз фінансової звітності, баз даних, статистичних матеріалів
3. Вибір показників аналізу	Визначення системи кількісних і якісних показників, які найповніше характеризують явище	Класифікація показників, побудова матриць показників
4. Оцінка показників	Обчислення значень показників та їхнє порівняння з нормативами, стандартами чи минулими періодами	Статистичний аналіз, розрахунок індексів, графічна візуалізація

5. Виявлення причинно-наслідкових зв'язків	Дослідження впливу окремих показників на характеристики явища	Регресійний аналіз, кореляційний аналіз, факторний аналіз
6. Виокремлення основних чинників	Ідентифікація найсуттєвіших факторів, які мають найбільший вплив на результативні показники	Ранжування чинників за рівнем впливу, SWOT-аналіз
7. Формулювання висновків	Узагальнення результатів аналізу, визначення проблемних зон та шляхів їхнього вирішення	Підготовка звіту, графіки, діаграми
8. Розробка рекомендацій	Пропозиція конкретних управлінських рішень, спрямованих на покращення ситуації або досягнення цілей	Стратегічне планування, моделювання сценаріїв, прогнозування

Джерело: власна розробка авторів

Завдяки розширенню сфери застосування економічного аналізу він стає важливим інструментом для прийняття рішень у сучасних умовах господарювання. Особливого значення набуває аналітичний підхід до управління підприємством, що охоплює дослідження фінансових показників, оцінювання інноваційно-інвестиційної діяльності та оптимізацію внутрішніх процесів [11, с. 1402]. Водночас це створює платформу для формування стратегічних рішень, заснованих на комплексному аналізі даних.

Прийняття стратегічних рішень у сфері управлінського обліку тісно пов'язане з використанням як фінансових, так і нефінансових даних. Фінансовий складник охоплює такі основні показники, як прибутковість, рентабельність, ліквідність, а також показники вартості підприємства, наприклад MVA (Market Value Added) та EVA (Economic Value Added). MVA відображає приріст ринкової вартості підприємства, а EVA є основним індикатором реального фінансового результату, що враховує витрати на

капітал [11, с. 1405–1406]. Ці дані є важливими для визначення загальної ефективності діяльності підприємства.

Маркетинговий складник фокусується на задоволеності клієнтів, утриманні ринкових позицій та прирості частки ринку. Внутрішні бізнес-процеси аналізують ефективність операційної діяльності, її оптимізацію та зниження витрат.

Складник навчання й розвитку охоплює індикатори інвестицій у персонал, інновації та розвиток компетенцій, що сприяють довгостроковій стійкості підприємства.

Водночас сучасні тенденції в управлінні підприємствами акцентують на використанні концепцій, таких як Data Envelopment Analysis (DEA), модель вимірювання досягнень (Performance Measurement Model), вартісний підхід до оцінки підприємства (Value Based Management, VBM). Зокрема, VBM орієнтує підприємство на приріст вартості, ураховуючи такі показники, як SVA (Shareholder Value Added) та EPS (Earnings Per Share) [11, с. 1405]. EPS відображає рівень прибутковості акцій, що є важливим індикатором інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності.

Показники, такі як EVA й IRR (Internal Rate of Return), відіграють основну роль у прийнятті інвестиційних рішень, даючи можливість оцінити перспективність капіталовкладень та визначити їхню відповідність стратегічним цілям. Показники рентабельності та операційної ефективності є основою для оптимізації витрат, виявлення слабких місць у бізнес-процесах та розробки заходів для їхнього покращення. У цьому контексті управлінський облік є основним елементом, який забезпечує інтеграцію аналітичної системи в процеси управління.

Управлінський облік як основа розробки стратегічних управлінських рішень забезпечує систематичне отримання, обробку, аналіз та подання інформації, необхідної для прийняття рішень стратегічного характеру [12, с. 14]. Він виконує функцію інтеграції різних аспектів діяльності

підприємства, надаючи управлінцям повну та об'єктивну картину стану ресурсів, результатів операційної діяльності та потенціалу для майбутнього розвитку.

Управлінський облік забезпечує створення та підтримку інформаційного середовища, що дає можливість оцінювати множину можливих альтернативних дій. Ця інформація використовується для формування рішень, спрямованих на досягнення поставлених стратегічних цілей підприємства. Важливо, що інформаційна база, створена в межах управлінського обліку, є доступною на всіх функціональних рівнях організаційної структури, сприяючи координації та ефективній комунікації між різними підрозділами [13, с. 18].

Крім того, управлінський облік забезпечує безперервний моніторинг і контроль за реалізацією стратегічних рішень, даючи змогу своєчасно виявляти відхилення та коригувати дії відповідно до змін у зовнішньому та внутрішньому середовищах [14, с. 236]. Його роль як аналітичної підсистеми спрямована на оптимізацію використання ресурсів і максимізацію ефективності управління підприємством у довгостроковій перспективі. У цьому контексті важливим аспектом є впровадження моделей управлінського обліку, які забезпечують структуровану й зрозумілу інтерпретацію даних, прискорюють процеси аналізу та сприяють прийняттю обґрунтованих управлінських рішень.

Схематичне представлення моделі організаційного забезпечення управлінського обліку дає можливість візуалізувати основні складники процесу: від збору й обробки даних до формування стратегічних і тактичних рішень, що є невіддільною частиною ефективного управління підприємством (табл. 2).

Таблиця 2

Організаційна модель забезпечення управлінського обліку для
прийняття стратегічних рішень

Цілі управлінського обліку: 1) забезпечення керівників і менеджерів актуальною інформацією для прийняття обґрунтованих управлінських рішень; 2) підтримка стратегічного й тактичного планування, контролю та аналізу діяльності підприємства; 3) оптимізація використання ресурсів підприємства	Інформаційне забезпечення (джерела): 1) дані бухгалтерського обліку (звіти про фінансові результати, баланс, розшифровки витрат); 2) оперативна інформація про продажі, витрати, закупівлі та виробництво; 3) зовнішні джерела: ринкові дані, аналітичні дослідження, нормативно-правові акти; 4) внутрішні звіти: аналітичні дані про виконання бюджетів, відхилення від планів, динаміку витрат
Вимоги користувачів: 1) об'єктивність і точність даних; 2) оперативність і своєчасність надання інформації; 3) адаптивність до конкретних потреб користувачів (наприклад, топменеджерів, керівників підрозділів); 4) - інформативність і зрозумілість подання	Виконавці (суб'єкти): 1) керівники підприємства (власники, топменеджери); 2) фахівці з управлінського обліку (аналітики, плановики); 3) бухгалтерія (для забезпечення об'єктивних первинних даних); 4) відділи, що займаються плануванням, фінансовим контролем і внутрішнім аудитом

Джерело: власна розробка авторів

Важливе місце в системі управлінського обліку посідають фінансово-економічні показники, які є основою для прийняття обґрунтованих стратегічних рішень. Вони забезпечують можливість оцінювання ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства, визначення рівня його фінансової стійкості, раціональності використання ресурсів та

аналізу тенденцій розвитку [15, с. 61]. Однак, попри значний потенціал цих показників, у процесі їхнього аналізу виникає низка проблем і обмежень, які впливають на якість стратегічного управління.

Однією з основних проблем є розрізненість систем фінансово-економічних даних. Часто вони неінтегровані, що призводить до відсутності цілісного уявлення про стан і перспективи підприємства. Ці показники характеризують окремі аспекти діяльності, такі як операційна, фінансова чи інвестиційна, однак не формують єдиної інформаційної бази для стратегічного планування.

Ще однією суттєвою проблемою є відсутність єдиної методології розрахунку та трактування фінансово-економічних даних. Різні підходи можуть призводити до суперечливих результатів, ускладнюючи ухвалення стратегічних рішень. Крім того, аналіз здебільшого базується на ретроспективних даних, що обмежує здатність підприємства прогнозувати майбутні ризики й можливості в умовах динамічних ринкових змін.

Недостатня узгодженість показників із потребами стратегічного управління також є значним обмеженням. Багато систем даних орієнтовані на розв'язання операційних завдань, тоді як стратегічне планування вимагає довгострокового підходу, який охоплює інвестиційні, інноваційні та конкурентні аспекти. Крім того, фінансово-економічний аналіз часто не враховує нефінансові показники, такі як інноваційність, рівень задоволеності клієнтів чи екологічна стійкість, які є важливими для сучасного стратегічного управління.

Для подолання цих обмежень необхідно інтегрувати фінансові та нефінансові дані в єдину систему управління, адаптовану до стратегічних потреб підприємства. Одним із найефективніших інструментів для досягнення цієї мети є впровадження збалансованої системи показників (далі – ЗСП) [11, с. 1406]. Ця методика дає можливість поєднати традиційні показники, які оцінюють конкретні дії підприємства, з його стратегічними цілями,

створюючи інтегровану систему, орієнтовану на досягнення загальних довгострокових результатів.

Збалансована система даних забезпечує трансформацію розрізнених блоків фінансових, маркетингових, операційних та інноваційних показників у цілісний інструмент управління.

Упровадження ЗСП сприяє формалізації причинно-наслідкових зв'язків між різними аспектами діяльності підприємства, що дозволяє пов'язати щоденні операційні процеси з досягненням стратегічних цілей. Це реалізується через створення чіткої системи звітності, яка регулює зміст, обсяг, періодичність та форму надання інформації для різних рівнів управління.

Основною перевагою ЗСП є її гнучкість: підприємства можуть адаптувати показники для кожного з блоків відповідно до своєї специфіки функціонування та ринкових умов. Як наслідок, система сприяє не лише точному аналізу діяльності, а й своєчасному прийняттю обґрунтованих рішень, які дозволяють зупинити негативні тенденції та забезпечити сталий розвиток.

Таким чином, упровадження збалансованої системи даних є важливим кроком до інтеграції фінансово-економічних показників у систему стратегічного управління, що дає можливість підприємствам ефективно адаптуватися до змін зовнішнього середовища та досягати поставлених цілей.

Висновки. У статті здійснено аналіз теоретичних засад та наявних підходів до використання фінансово-економічних даних у системі управлінського обліку. Зокрема, підкреслено їхню важливість як інструменту оцінювання ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства, прийняття обґрунтованих управлінських рішень та реалізації стратегічних цілей. З'ясовано, що інтеграція фінансових і нефінансових показників є необхідною умовою для підвищення адаптивності підприємств до динамічних змін зовнішнього середовища.

У процесі дослідження було виявлено основні проблеми та обмеження, пов'язані з аналізом фінансово-економічних даних у контексті стратегічного управління, а саме: відірваність окремих блоків показників за формою та змістом, що ускладнює їхнє застосування для комплексної оцінки діяльності підприємства; недостатня інтеграція фінансових та нефінансових показників у єдину систему управління; обмеженість традиційних підходів до оцінювання стратегічного розвитку через їхню орієнтацію переважно на поточні результати; проблеми з об'єктивністю, повнотою та оперативністю інформаційного забезпечення.

Для подолання цих обмежень запропоновано впровадження збалансованої системи показників як інструменту інтеграції фінансових і нефінансових даних у систему стратегічного управління. ЗСП дає можливість пов'язати традиційні показники з цілями розвитку підприємства, формалізувати причинно-наслідкові зв'язки між різними аспектами його діяльності, а також забезпечити систематизацію інформаційних потоків.

Важливим аспектом удосконалення інформаційного забезпечення управлінського обліку визначено розвиток сучасних технологій аналізу даних, що сприяє підвищенню оперативності та якості інформації. Це також створює сприятливі умови для оптимізації процесу стратегічного планування, формування більш обґрунтованих рішень і забезпечення сталого розвитку підприємств.

Отже, результати дослідження підкреслюють важливість удосконалення методологічних підходів до управлінського обліку та системи фінансово-економічних показників як основи для ефективного стратегічного управління в умовах сучасного ринку.

Перспективи подальших досліджень у сфері управлінського обліку та аналізу фінансово-економічних показників можуть бути спрямовані на розробку методик інтеграції великих даних (Big Data) у систему

управлінського обліку для забезпечення більш точних і оперативних стратегічних рішень.

Список використаних джерел

1. Alamri A.M. Association between strategic management accounting facets and organizational performance. *Baltic Journal of Management*. 2019. Vol. 14. № 2. P. 212–234. DOI:10.1108/BJM-12-2017-0411
2. Ghandour D. A. M. Analytical review of the current and future directions of management accounting and control systems. *European Journal of Accounting, Auditing and Finance Research*. 2021. Vol. 9. № 3. P. 42–73. DOI: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3819654>
3. Hadid W., Al-Sayed M. Management accountants and strategic management accounting: *The role of organizational culture and information systems*. *Management Accounting Research*. 2021. Vol. 50. Art. 100725. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.mar.2020.100725>
4. Гончаренко Н. Г. Роль економічної інформації в прийнятті ефективних управлінських рішень. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2018. № 28. Т. 2. С. 145–148. URL: <https://ej.journal.kspu.edu/index.php/ej/article/view/63> (дата звернення: 13.10.2024).
5. Федоришина Л. І. Витоки розвитку економічного аналізу. *Причорноморські економічні студії*. 2016. Вип. 11. С. 234–238. URL: <http://bses.in.ua/journals/2016/11-2016/52.pdf> (дата звернення: 13.10.2024).
6. Адлер О. О., Долгій Л. М. Економічний аналіз як основний складник у системі прийняття обґрунтованого управлінського рішення на підприємстві (на прикладі ПрАТ «Концерн Хлібпром»). *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2021. Вип. 39. С. 7–12. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2021-39-1>

7. Ізмайлов Я. О. Функції економічного аналізу в умовах інвестиційно-інноваційного розвитку економіки. *Економічний аналіз*. 2016. Т. 24. № 2. С. 50–58. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/jspui/bitstream/316497/8382/1/9.pdf> (дата звернення: 13.10.2024).
8. Шестерняк М. М. Сучасний економічний аналіз та його основні види. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2018. Вип. 20(3). С. 158–162. URL: surl.li/pgndny (дата звернення: 13.10.2024).
9. Гончаренко Н. Г. Прийняття обґрунтованих управлінських рішень на підставі економічного аналізу господарської діяльності підприємств. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2020. Вип. 30. С. 52–54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2020-30-10>
10. Шеверя Я. В., Даньків Й. Я., Ганусич В. О. Фінансова звітність у системі інформаційного забезпечення прийняття стратегічних рішень: проблеми і перспективи розвитку в Україні. *Науковий вісник Ужгородського Університету*. 2021. Вип. 2 (58). С. 71–81. DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2021.2\(58\).71-81](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2021.2(58).71-81)
11. Рябенко Л. М. Аналітичне забезпечення розробки і реалізації управлінських стратегічних рішень. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 13. С. 1400–1407. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/13_ukr/234.pdf (дата звернення: 13.10.2024).
12. Круковська О. В., Борковська В. В., Короленко О. Б. Прийняття управлінських рішень, моделі та методи в аналізі, та аудиті. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. Вип. 6. С. 10–16. DOI: [10.32702/2306-6814.2021.6.10](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.6.10)
13. Кучанський О. В. Організація управлінського обліку на підприємствах роздрібної торгівлі. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. № 10 (280). С. 14–25. DOI: [10.32752/1993-6788-2024-1-280-14-25](https://doi.org/10.32752/1993-6788-2024-1-280-14-25)

14. Ярема Я. Р. Стратегічний облік у системі управління підприємством. *Причорноморські економічні студії*. 2022. Вип. 74. С. 234–239. DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.74-35>

15. Белоусова С.В. Інтегрована модель прийняття управлінських рішень щодо розподілу витрат за центрами стратегічної фінансової відповідальності підприємств. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2016. Вип. 17 (2). С. 60–63. URL: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_17/2/17.pdf (дата звернення: 13.10.2024).